

Ink 2021-06-07

Dnr DK 2021-0076

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR

Högalids församling

Kyrkofullmäktiges godkännande

Kyrkofullmäktiges ordförande

Leif Kroon

Namnförtydligande

Kyrkoherdens godkännande

Kyrkoherde

Gunilla Lindén

Namnförtydligande

Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna
församlingsinstruktion att gälla till och med

2025-06-09

*Jag vill tillsammans med er dela glädjen,
stoltheten och nåden att få vara en del av en
kyrka som är just nu, som planerar framåt, som
har en god tradition i ryggen och allra mest:
en kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus och
därför kan ha vidöppna dörrar utåt.*

På domkapitlets vägnar

Andreas Holmberg

Biskop

Församlingsinstruktion för Högalids församling

KYRKAN HELA LIVET

En församlingsinstruktion är det övergripande visions- och styrdokumentet i en församling. Församlingsinstruktionen är ett långsiktigt styrdokument som beskriver övergripande vägval. Budget, verksamhetsplaner och tjänstebeskrivningar står i relation till församlingsinstruktionen.

Vision

Vi vill vara en kyrka för alla hela livet.

Vi vill vara en församling som inte diskriminerar utifrån ekonomiska förutsättningar, kön, könsuttryck, psykisk hälsa, fysisk förmåga, funktionsvariationer, etnicitet eller sexuell läggning.

Vi vill vara en församling där barn, unga, vuxna och äldre, alla med sina unika gåvor, ska hitta en plats att möta sig själva, andra människor och Gud.

Vi vill vara en församling där vi tillsammans förundras inför skapelsen - och tar hand om vår jord.

Vi vill vara en levande församling där vi tillsammans får utforska Guds kärlek.

Hur ser det ut i Högalids församling? Vilka bor och verkar här?

Omvärldsbeskrivning

Högalids församling omfattar den västra delen av Södermalm, Långholmen och Reimersholme. Församlingen bildades 1925 och var tidigare en del av Maria Magdalena församling. Reimersholme var tidigare en del av Brännkyrka.

I Högalids församling bor 31 934 personer¹. Av dem tillhör 51,3% Svenska kyrkan.

I Högalids församling projekteras nu inga omfattande nybyggnationer, vilket innebär att folkmängden i Högalids församling förväntas vara relativt stabil över tid.

Medlemstalen för Svenska kyrkan är sjunkande i hela landet. I Högalids församling har andelen medlemmar sjunkit med 10 procent den senaste 10-årsperioden. För församlingen innebär det minskade medlemstalet en försämrad ekonomi då församlingens främsta intäkt är medlemsavgiften.

---

¹ All statistik avser 2019-12-31

Kairos future gjorde 2013 en prognos för framtiden för Stockholm. Undersökningen pekade på övergripande trender: ökad urbanisering, betydelsen av ideellt engagemang, betydelsen av digital kommunikation, engagemang i miljöfrågor, stress, tidsbrist, ökande klyftor i befolkningen och längtan efter sammanhang. Framtidsspaningen beskriver väl vilka som bor och vistas i Högalids församling idag och hur livsvillkoren ser ut.

Befolkningsunderlag

Många av dem som bor i församlingen är mellan 25 och 64 år. Åldersfördelningen i församlingen har förändrats bara på några år.

Unga vuxna mellan 19 och 24 år utgör 7 % av befolkningen. De som är 18 år eller yngre utgör cirka 15 %. Ungefär lika många är mellan 27 och 35 år.

Det finns en spridning mellan stadsdelarna. Reimersholme-Långholmen har en stor andel pensionärer. 20 % av befolkningen där är pensionärer under 80 år, och ytterligare 5 procent är över 80 år. Också i Södra Högalid är en stor del av dem som bor där över 80 år.

Det finns också andra sätt att beskriva befolkningen:

- En av fem invånare i stadsdelen är födda utomlands eller har två föräldrar som är det. Det är under snittet i Stockholm
- Behörigheten till gymnasieskolan ligger över snittet i Stockholm.
- Tre av fyra i åldern 25 - 64 år har eftergymnasial utbildning. Det är klart över snittet i Stockholm
- Medelinkomsten ligger nära genomsnittet i Stockholm (389 325 kr)
- Arbetslösheten är lägre än genomsnittet
- En lägre andel av befolkningen får ekonomiskt bistånd (1,75 % mot 2,4 % i Stockholm)
- Ohälsotalen ligger på samma nivå som Stockholm i övrigt. Skillnaden mellan de olika områdena i Högalids församling är stora.

Majoriteten bor i lägenheter i flerbostadshus. 58 % av bostäderna är bostadsrätter. Det finns nästan inga småhus. De flesta hyresrätter har annan hyresvärd än allmännyttan. I Reimersholme-Långholmen är åtta av tio lägenheter bostadsrätter, i Mellersta Högalid endast hälften.

Mer än hälften av alla lägenheter är ett- och tvåor. Det betyder att det finns ett behov av samlingsplatser utanför hemmen.

I statistiken syns inte de som saknar bostad. Såväl polis som socialtjänst, församlingens diakoner och andra organisationer vittnar om en ökad utslagning.

Valdeltagandet är högre än i Stockholm som helhet (86,2% jämfört med 83,5 %) och andelen som röstar på Miljöpartiet Feministiskt initiativ och Vänsterpartiet är större än i Stockholm som helhet.

Valdeltagandet i kyrkovalet 2017 var också högt. 33,4 % röstade. Endast en församling i Sverige hade ett högre röstetal, grannförsamlingen Maria Magdalena med 34,1 %. I riket som helhet var valdeltagandet 19,08 %.

Den kyrkliga seden

Högalidskyrkan syns från många håll i staden och kyrkan är för många ”min kyrka”. Drygt hälften av befolkningen i Högalids församling tillhör Svenska kyrkan.

- 21,5 % av alla barn döps (31,5% av barn till kyrkotillhöriga)
- 26,3% av alla kyrkotillhöriga 15-åringar konfirmeras
- 19,2 % av alla vigslar sker i Svenska kyrkans ordning
- 61,5% av alla avlidna begravs i Svenska kyrkans ordning

Många kommer in i kyrkorummet för att tända ljus, sitta ner en stund eller småprata med en kyrkvakt.

Trots minskat antal medlemmar finns det ett stort engagemang i församlingen och många ideella medarbetare. Engagemanget i såväl körverksamhet som i församlingens öppna verksamheter för barn och deras föräldrar är högt.

Högalidskyrkan stängde under våren 2021 för en omfattande renovering. Renoveringen pågår till 2023 och är ett stort åtagande för församlingen. Renoveringen av Högalidskyrkan bekostas av kyrkoavgifter, eget kapital, kyrkoantikvarisk ersättning och banklån. Renoveringen innebär att församlingen behöver öka sina intäkter och minska sina kostnader.

Vilka vistas i Högalids församling?

Stadsdelens många parker, bad- och båtplatser, Zinkensdamms idrottsplats, restauranger och koloniområdet i Tanto gör att många fler än de som bor i församlingen vistas i Högalid. Högalid är på många sätt en rekreerande plats. De många parkerna utgör en samlingsplats inte bara för badgäster och picknickande unga vuxna utan också för droghandel.

I församlingen finns Södersjukhuset, en arbetsplats med drygt 4 500 anställda.

Det är också vanligt att människor från andra delar av staden väljer Högalidskyrkan för dop, vigsel, begravning, konserter och olika verksamheter.

Vad behöver församlingen göra för att nå visionen?

Analys

Vi vill vara en kyrka för alla hela livet. Högalids församling vill vara en församling som inte diskriminerar. Vi fortsätter i den riktning som lades fast i Församlingsinstruktionen 2016. Långsiktighet, uthållighet och kontinuitet är medel för att nå visionen.

Kulturen är en avgörande faktor. Vi bejakar att människor har olika synsätt, behov och uttryck. Vi möter människor med positiv förväntan. Församlingen ska vara en mötesplats där människor känner sig välkomna.

Vi bemödar oss om att ta till vara erfarenheter och kunskaper, och dela med varandra. Vi vill målmedvetet undanröja hinder för att människor ska kunna delta i församlingens verksamheter på lika villkor. För att kunna göra det behöver vi göra medvetna val och uppmärksamma orättvisor och missförhållanden.

Vi fortsätter att kombinera förvaltarskap och utveckling. Högalidskyrkan ska vara en plats för människors möte med Gud och varandra också i kommande generationer.

Högalids församling står inför ekonomiska utmaningar de närmaste åren. Visionen leder oss när vi prioriterar.

Vi fokuserar på den grundläggande uppgiften och det som kyrkoordningen skriver om syftet med uppgiften: Människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.

Tillsammans läser och försöker vi förstå Bibeln. Vad har Gud med våra liv att göra? Vad har våra liv med Gud att göra? Det ger insikter som leder oss framåt.

Hur ska församlingen arbeta de kommande fyra åren?

Pastoralt program

Vi vill vara en kyrka för hela livet. Barnet som döps är ett subjekt i Guds värld, konfirmandens livsfrågor har ett absolut värde nu och inte bara för det som ska komma. Här ryms det vuxna livets växlingar och åldrandets erfarenheter. Ofta sker Kristusmötet där vi minst anar det.

Andlig längtan

I Högalids församling finns människors andliga längtan. En del har hittat ett språk för sin tro, andra söker sitt språk. Högalids församling ska vara en plats både för dem som söker sitt andliga språk och för dem som vill fördjupa det.

Gudstjänsten och undervisningen ska vara angelägen för alla. Det ska vara lätt att följa med i gudstjänsten samtidigt som den ska öppna för teologisk fördjupning. Söndagens gudstjänst har en särställning som den gemensamma firningsdagen med världens kyrkor. Församlingens undervisning ska ta sin utgångspunkt i människors livsfrågor och längtan efter Gud.

För många är kyrkorummet i sig viktigt. Kyrkan vittnar om att himmel och jord hör ihop. Det ska vara lätt att tända ljus och på andra sätt få plats för den egna andakten.

Högalids församling vill utveckla arbetet med att möta människors andliga längtan.

Mötesplatser

Högalids församling är en församling med ett självklart diakonalt förhållningssätt. Vem som kan behöva stöd vid vilket tillfälle växlar över tid. Det handlar i grunden om medmänsklighet. Diakonin gestaltar kärleksbudskapet. För att människor ska kunna få och ge stöd behöver det finnas kravlösa mötesplatser i församlingen där människor får utvecklas utifrån sina egna gåvor och förutsättningar och hitta sin plats.

I Högalids församling bor många trångt. Behovet av rum att mötas i är stort. Församlingens uppdrag att skapa gemenskap utmanar till att använda lokaler på ett sätt som främjar människors möte.

Högalids församling vill utveckla arbetet med att erbjuda mötesplatser.

Ideellt engagemang

I Högalids församling finns många engagerade medarbetare. Volontärer och andra som vill arbeta ideellt i olika uppdrag är en förutsättning för en levande församling, det är vår församlingssyn. Det är inte de anställdas kyrka. Antalet medarbetare som behövs för att utföra uppdraget är många.

Högalids församling vill utveckla arbetet med ideella medarbetare.

Samverkan och socialt ansvarstagande

Svenska kyrkan och Högalids församling är en del av civilsamhället och samverkar med föreningar, skolor, sjukhus, äldreboenden och arbetsplatser. Församlingen särskiljer sig från många andra aktörer igenom att möta hela människan, hela livet.

Högalids församling vill söka samverkanslösningar på Södermalm på många områden. Till exempel andlig vård på Södersjukhuset och särskilda boenden. Vi vill samverka med andra församlingar.

Högalids församling är en del av samhällets kris- och katastrofberedskap.

Högalids församling vill utveckla arbetet med att ta emot praktikanter, personer som arbetstränar och är del av olika rehabiliteringsinsatser.

Högalids församling vill utveckla former för samverkan.

Församlingens grundläggande uppgift

Syftet med församlingens liv är att skapa sammanhang där människor kan känna gemenskap, att ta ansvar för skapelsen och att människor ska hitta en tro och dela tro med varandra.

GUDSTJÄNST

I församlingen möts olika erfarenheter, gåvor och behov. I gudstjänsterna möts vi över gränser som i många andra sammanhang delar upp oss människor. Här finns gemensam stillhet, bön, undervisning, vägledning, upprättelse och gemenskap. I gudstjänstens sammanhang får vi lyssna till och tolka Bibelns ord. Vi får spegla våra liv i Bibelns berättelser och tillsammans söka tröst, gemenskap, värme och sammanhang.

De kyrkliga handlingarna dop, vigsel och begravning är också gudstjänster, och vi benämner dem just så.

UNDERVISNING

Församlingens undervisning utgår från att Gud kommer människan till mötes i en annan människa, att Gud i Jesus visar sitt ansikte i världen. Gud är inte främmande och fjärran. *Gud är nära och närvarande*. Församlingens undervisning bygger på samma inbjudan som Jesus en gång gav sina lärjungar: "Följ med och se!". Grundhållningen är att det är genom att delta och dela med oss av våra egna erfarenheter och kunskaper som vi lär oss.

I och med 1969 års läroplan försvann ämnet kristendomskunskap från den svenska skolan. Det ersattes av religionskunskap och begreppet livsfrågor fördes in i läroplanen. Kunskapen om kristendom har sedan dess förändrats. Församlingens undervisning är en viktig del av att tillsammans söka trons hemspråk i en tid då många inte får med sig det vare sig hemifrån eller i skolan.

DIAKONI

Ordet diakoni betyder tjänst och syftar på kyrkans sociala ansvarstagande. Församlingens uppdrag är **kämpa för rättvisa, delaktighet och värdighet för alla**. Utgångspunkten i församlingens diakonala arbete är mötet med hela människan. Det diakonala ansvarstagandet omfattar enskilda möten, strategisk samhällsanalys, konkreta åtgärder och opinionsbildning. Utsatthet har många ansikten och församlingens inriktning är att möta dem som bäst behöver.

Församlingens diakonala arbete är ett komplement i samhället och ersätter inte de **samhälleliga institutionerna**. Uppdrag är att verka för andlig och existentiell hälsa i samverkan med andra aktörer - och att vara en profetisk röst.

MISSION

Ordet mission betyder sändning och kan sammanfatta de andra uppdragen: att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni. Gud är närvarande i världen och vill att också människan ska vara det. Gud sänder människan att vara närvarande i världen. Uppdraget att vara närvarande utmanar församlingen att vara gränsöverskridande och likt Jesus möta alla, utan att först och främst fråga vad de tror. Mission inte en aktivitet, utan ett förhållningssätt som innebär att församlingen är närvarande i sin omvärld och pekar på Guds kärlek just där.

CHECKLISTA FÖR FÖRSAMLING som inte ingår i pastorat

Regler för församlingens verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firas i församlingen huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap. 3 § KO)

Ja Nej

Om nej ange varför:

OBSERVERA att huvudgudstjänst ska firas i församlingen om inte domkapitlet medgivit undantag för visst tillfälle.

Firar församlingen regelbundet gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

Ja Nej

Om ja ange vilka/vilken församling:

Firar församlingen huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund?

(17 kap. 7 § KO)

Ja Nej

Om ja – ange i vilken utsträckning?

OBSERVERA att domkapitlets tillstånd ska inhämtas.

Används någon annan ordning eller annan musik än kyrkohandbokens i huvudgudstjänsten?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

Ja Nej

Om ja ange vilken:

OBSERVERA att annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken får användas vid visst tillfälle eller under viss tid, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut. Gäller avvikelserna måltidens texter krävs även medgivande av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

OBSERVERA också att annan musik än den som ingår i kyrkohandboken får användas till kyrkohandbokens texter, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av kyrkorådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Finns det särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje församling minst 24 gånger under ett kyrkoår. Sker så i er församling?

(17 kap 5 § KO)

Ja Nej

Om nej ange varför:

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst 6 (ange antal) prästtjänster (inklusive kyrkoherde) i er församling.

(37 kap. 19 § KO)

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

(34 kap. 2 § KO)

Försteorganist Organist Kantor

Finns någon av följande specialbefattningar i församlingen:

(34 kap. 11 § KO)

Sjukhuspräst Präst för verksamhet på teckenspråk, finska eller annat språk

Präst i en samarbetskyrka eller liknande

Övrig specialbefattning Ange vilken: _____

FÖRSAMLINGENS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

(57 kap. 5 § KO)

Redovisa kort församlingens verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att församlingen ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift:

I Högalids församling firas regelbundet såväl huvudgudstjänst som andra gudstjänster med teckenspråkstolk. Det finns dock inget renodlat arbete på teckenspråk. I församlingen finns såväl konfirmandarbete som ungdomsarbete där döva och hörande ungdomar och unga vuxna möts.

BARNKONSEKVENSANALYS

(57 kap. 5 § KO)

I det pastorala programmet ska barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys behandlas.

Enligt domkapitlets beslut ska barnkonsekvensanalysen lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen.

Finns denna?

Ja Nej

Om nej ange varför:

KYRKOR

(57 kap. 5 § KO)

När det finns flera kyrkor i en församling ska det redovisas hur dessa i huvudsak används.

Om flera kyrkor finns ange vilka och hur de används:

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för lärande och undervisning finnas. Denna lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

Ja   Nej

Om nej ange varför:

Barnkonsekvensanalys inför beslut rörande församlingsinstruktion för Högalids församling

Bakgrund

Enligt Kyrkoordning för Svenska kyrkan ska varje församling upprätta en församlingsinstruktion som sedan får utfärdas av domkapitlet. Församlingsinstruktionen är ett strategiskt styrdokument som beskriver församlingens/pastoratets långsiktiga arbete och ska ligga till grund för domkapitlets tillsyn.

Kyrkoordningen anger vad församlingsinstruktionen ska innehålla men ger inga detaljerade anvisningar om utformningen av en församlingsinstruktion.

Avseende FN:s konvention om barns rättigheter

Högalids församling har genom barnkonventionen ansvar för att se till att alla barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda. Barn- och ungdomsperspektivet skall lyftas i alla verksamheter.

Under hösten 2020 genomfördes intervjuer med barn som deltar i olika verksamheter i Högalids församling.

Intervjumaterialet visar att Högalidskyrkan är en betydelsefull plats för barnen.

”Kyrkan är mäktig. När jag går in i den blir jag lugn och tyst.”

Flicka 6 år

Analys utifrån barnkonventionens fyra ramartiklar

Artikel 2 Barnets rätt till likvärdiga villkor

1. Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.

2. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

”Man ska vara snäll mot varandra. För det var Jesus. Och alla måste få vara med.”

Flicka, 9 år

*Högalids församling uttrycker i församlingsinstruktionen en vision för församlingens liv:
Vi vill vara en kyrka för alla hela livet.*

Vi vill vara en församling som inte diskriminerar utifrån ekonomiska förutsättningar, kön, könsuttryck, psykisk hälsa, fysisk förmåga, funktionsvariationer, etnicitet eller sexuell läggning.

Vi vill vara en församling där barn, unga, vuxna och äldre, alla med sina unika gåvor, ska hitta en plats att möta sig själva, andra människor och Gud.

Vi vill vara en församling där vi tillsammans förundras inför skapelsen - och tar hand om vår jord.

Vi vill vara en levande församling där vi tillsammans får utforska Guds kärlek.

Visionen är genom sitt tydliga ställningstagande mot diskriminering vägledande för församlingens arbete.

Artikel 3 Barnets bästa i främsta rummet

1. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, skall barnets bästa komma i främsta rummet.
2. Konventionsstaterna åtar sig att tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har lagligt ansvar för barnet, och skall för detta ändamål vidta alla lämpliga lagstiftnings- och administrativa åtgärder.

”Jag tror att kyrkan är det bästa som hänt mig i hela livet. Här kan jag vara den jag är.”

Flicka, 17 år

Genom strävan att vara en kyrka för hela livet vill Högalids församling verka för att barn är subjekt i sina egna liv. Genom att relatera vägval i verksamheten till måldokument som tydligt tar avstånd från diskriminering vill Högalids församling försäkra sig om barnets skydd. Detta skydd gäller alla människor, oavsett ålder och livsvillkor.

Artikel 6 Barnets rätt till liv och utveckling

1. Konventionsstaterna erkänner att varje barn har en inneboende rätt till livet.
2. Konventionsstaterna skall till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

”Jag tycker om att vara här. Och, att tända ljus i ljusbäraren. Jag gillar att klockan har olika färger.”

Pojke, 4 år

Församlingsinstruktionen slår fast att varje människa är subjekt i sitt eget liv. Genom att relatera vägval i verksamheten till måldokument som tydligt tar avstånd från diskriminering vill Högalids församling försäkra sig om barnets skydd. Detta skydd gäller alla människor, oavsett ålder och livsvillkor.

Artikel 12 Barnets rätt att uttrycka sina åsikter

1. Konventionsstaterna skall tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål skall barnet särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med den nationella lagstiftningens procedurregler, i alla domstols- och administrativa förfaranden som rör barnet.

”Jag vill veta mer om orgeln, var finns piporna. Var sitter man och spelar? Sen undrar jag om det kan komma tjuvar hit och ta något fint? Iså fall ska jag försvara kyrkan, för man får inte ta något från kyrkan!”

Pojke, 5 år

”Jag vill veta mer om Gud och vad som hände i berättelserna.”

Flicka, 7 år

Högalids församling slår i församlingsinstruktionen fast att församlingen är en kyrka för hela livet. Alla vägval och prioriteringar ska relatera till de övergripande målen. Barnet är subjekt i sitt eget liv och har en självklar plats i församlingen. Församlingens strävan efter tillgänglighet och delaktighet gäller alla, oavsett ålder. Församlingen gör inte skillnad på människor.

Barnkonsekvensanalys, checklista

1. På vilket sätt, direkt eller indirekt, berörs barn och unga av denna fråga?

Innebär förslaget att:

- ✓ vi har satt barns och ungas bästa i främsta rummet
- ✓ vi tagit hänsyn till deras sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter
- ✓ vi tagit hänsyn till deras hälsa och utveckling, behov och säkerhet
- ✓ vi tagit hänsyn till de funktionshindrade barnens och ungas behov

2. Kan barns och ungas egna åsikter tas tillvara i denna fråga?

Intervjuer med barn kring vad kyrkan och församlingens liv betyder för dem genomfördes under hösten 2020.

De har, som många andra samtal i församlingen under lång tid, påverkat vår församlingsinstruktion. När vi skriver att vi bemödar oss om att ta till vara erfarenheter och kunskaper och dela med varandra omfattar det också barn. Vi ser på barn som subjekt, som har något att ge, inte bara få.

Vi menar vad vi skriver, vi vill vara en kyrka för alla. Vi nämner inte olika grupper. I detta ligger en mycket stor utmaning, som vi är medvetna om. För oss inbegriper, understryker och förstärker det vår syn på barnets rätt till ett andligt liv. Och är alltså en medveten tolkning och hållning av barnkonventionen i vår församlingsinstruktion.

Församlingsinstruktionen är ett övergripande, strategiskt dokument. Barn och ungas åsikter kring församlingens liv kan tas tillvara men i själva utformningen av det strategiska dokumentet är det svårt att ta tillvara barn och ungas åsikter. Barn och unga kan inte förväntas kunna fatta beslut om övergripande strategiska frågor som fattas av organ av förtroendevalda över 18 år.

Plan för lärande och undervisning

I planen för lärande och undervisning ryms teologiska överväganden, konkreta exempel på hur undervisning och lärande gestaltas i Högalids församling idag och hur församlingen fortsatt vill gestalta uppdraget. Planen är inte detaljerad och kan inte heller vara det då lärande och undervisning formas i en pågående dialog mellan människor i församlingen.

Varför gör vi det vi gör? Om syftet med lärande och undervisning.

Högalids församling har, liksom andra församlingar i Svenska kyrkan, ett särskilt uppdrag som är grunden för allt vi gör. Det uppdraget uttrycks i kyrkoordningens första kapitel om församlingarnas uppgift:

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift¹.

Frågan om varför lärande och undervisning är centralt i församlingens uppdrag utgår från syftbeskrivningen. Vi bedriver undervisning för att ge vårt bidrag till allt detta – anställda och församlingsbor tillsammans, utifrån våra olika förutsättningar och i just vårt sammanhang, vår plats i staden.

Högalids församling vill vara en kyrka för alla, genom hela livet. Det betyder att lärande och undervisning behöver följa oss genom livets alla faser – för att möjliggöra ett andligt, livslångt lärande – och på sätt som passar våra olika förutsättningar. Den kristna tron är ett språk för livet som kan bli vårt språk – vårt andliga modersmål – om vi får möjligheten att uppleva, pröva och lära oss det. Församlingen vill vara platsen för det upplevandet, prövandet och lärandet – en fri, öppen och generös plats, en plats för våra liv.

Sedan några år tillbaka använder Högalids församling sig av en text – inspirerad av *Inclusive Church* i England – som tydlig signal utåt och inåt för hur vi vill vara som församling. Texten rymmer både en vision för församlingen och är ett uttryck för det som redan är. Den kan förstås som en konkretisering och fördjupning av vårt uppdrag som det beskrivs ovan, såväl som en utmaning till oss alla om att inkludering alltid är en *aktiv* handling, något vi medvetet måste göra, medan exkludering lätt går av sig självt utan att vi tänker på det eller vill det. Detta, att aktivt inkludera, för att vara en kyrka för alla, är en viktig hörnsten i vår syn på lärande och undervisning och speglas genom vårt utbud av mötesplatser.

Högalids församling ska vara en församling som inte diskriminerar utifrån ekonomiska förutsättningar, kön, könsuttryck, psykisk hälsa, fysisk förmåga, funktionsvariationer, etnicitet eller sexuell läggning. Församlingen ska vara en mötesplats där människor känner sig välkomna.

---

¹ Kyrkoordning för Svenska kyrkan, första kapitlet, andra avdelningens inledning

Vi vill vara en församling där barn, unga, vuxna och äldre, alla med sina unika gåvor, ska hitta en plats att möta sig själva, andra människor och Gud.

Vi vill vara en församling där vi tillsammans förundras inför skapelsen - och tar hand om vår jord. För att kunna göra det behöver vi göra medvetna val och uppmärksamma orättvisor och missförhållanden.

Vi vill vara en församling som tillsammans läser och försöker förstå Bibeln. Vad har Gud med våra liv att göra? Vad har våra liv med Gud att göra?

Vi vill vara en levande församling där vi tillsammans får utforska Guds kärlek.

Om vi än en gång ställer frågan varför vi gör det vi gör, så får vi utifrån visionstexten ytterligare nyanser och preciseringar och inte minst, utmaningar. Kanske är den mest grundläggande och avgörande utmaningen för församlingens medarbetare att vi som enskilda och tillsammans försöker leva det vi lär – d v s att vi själva försöker leva det församlingliv vi bjuder in till, att vi själva dricker ur den källa som lärande och undervisning djupast sett vill berätta om.

Vilkens slags kristen tro vill vi stå för? Några teologiska tankar om lärande och undervisning

För Luther var det självklart att undervisa att Gud kommer människan till mötes i en annan människa, att Gud i Jesus visar sitt ansikte i världen. För Högalids församling, som ju är en evangelisk luthersk församling, är predikans huvudinnehåll detsamma idag och därför kan Gud aldrig vara främmande och fjärran. *Gud är nära och närvarande.* Det vill vi bjuda in till. Det vill vi erbjuda ett språk för och platser för att uppleva, pröva och lära.

När Gud visade och visar sitt ansikte i världen – i Jesus och i oss alla – är det ett ansikte som är sårbart. Och om sårbarheten är själva kristendomens väsen så får det betydelse för hur vi förstår vår tro. Tänk bara på följande berättelser:

När Gud föds till världen, i en tid då kejsar Augustus regerar, då gör Gud det på ett sårbart vis: som ett litet människobarn. Och, i påskens tid blir vi åter påmind om det när Jesus, som vi kallar Guds son, blir avrättad, ett offer för ockupationsmaktens politik, och när han uppväcks från de döda finns det ingen där som kan bevittna det. Och, i pingstberättelsen, berättelsen om hur Gud fortsatt är närvarande trots att Jesus är borta, får vi höra att Gud själv är närvarande bland oss genom något så ogripbart och föränderligt som ord och ande.

Vad betyder det? Jo, att det inte finns något bergfast och solitt över trons grundantaganden. Det är istället som att sårbarhet, ogripbarhet och föränderlighet är kyrkans grund, snarare än eviga och oföränderliga sanningar vi måste hålla oss till. Det är en grund som bjuder in till lyhördhet, öppenhet och till att ”följa med och se”, som Jesus sade till sina första lärjungar. Vår syn på lärande och undervisning vill avspegla detta. Vi vill bjuda in till en kristen tro befriad från självsäkerhet, totala sanningsanspråk och intellektualism. Vi vill bjuda in till en levande tro. Levande genom att som livet självt vara just sårbar och i rörelse, och vi vill själva försöka leva och tro så. Och genom det försöka hjälpa varandra att se hur Gud redan är närvarande i våra liv, hur våra liv och erfarenheter hänger samman med kristen tro och tradition. Eftersom det handlar om *liv* är det främst genom att *delta* som vi lär oss. Och genom att delta få:

- ❖ Lära sig mer om kristen tro och kristet liv.
- ❖ Ana att Gud är närvarande i världen.
- ❖ Erfara att en kristen gemenskap rymmer nåd, omsorg och förlåtelse.
- ❖ Inspireras till att värna skapelsen och allt levande.

Vi lär oss tillsammans och av varandra

En av lärandets centrala uppgifter är att röra vid frågorna: Vad har Gud med mitt liv att göra? Vad har mitt liv med Gud att göra? Det är levande frågor som vi aldrig ska bli klara med. Framför allt är det frågor som arbetar med oss om vi ger oss in dem. Men något kan vi säga, som att:

- ❖ Gud är varje människas djupaste grund och identitet: vi är aldrig åtskilda från Gud.
- ❖ Gud ger oss förtroende: vi är kallade att vara Guds medarbetare.
- ❖ Gud behöver oss; *"Öppna mig för din kärlek, världen behöver mig. Världen behöver din kärlek, strömmande genom mig"* (Ps. 96).

De tre punkterna ska vi förstå bokstavligt och tillsammans ger de både grund, innehåll och riktning för församlingens lärande och undervisning. Frågorna ovan är heller inte avsedda att "lösas" på egen hand, utan vill istället föra oss närmare varandra. *Vi behöver varandra och vi lär oss av varandra.* Kristen tro är ett tillsammans-projekt, en vision som inbegriper hela skapelsen och därför omfattas *alla* levande varelser av Guds kärlek och *allt som är till* är ett uttryck för Guds skaparglädje. Det är ett perspektiv som lärande och undervisning behöver ge extra fokus framöver.

Mötesplatser för hela livet – våra erbjudanden i vår del av staden

Högalids församling är belägen i en levande stadsdel full av människor i rörelse, många unga familjer bor i området, många är välutbildade och medvetna i sina omvärldsuppfattningar. Våra former för lärande och undervisning vill vara i samklang med detta – från behov av mötesplatser som öppen förskola och körverksamhet, till kurser om kristen tro och samtal om andlig fördjupning. *Relevans* är ett ledord som kräver att vi är öppna och följsamma för människors frågor och behov, och på samma gång alerta för hur kristen tro kan kommuniceras i en sekulariserad samtid. Syftet är inte främst att öka dopfrekvensen och på så sätt få nya betalande medlemmar, utan att *människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.* För livets skull med andra ord. Och för att vi lever i svåra och utmanande tider där de existentiella utmaningarna bara kommer att växa.

Hur kan vi vara en plats för realism och hopp, trots allt, på samma gång? Hur kan vi leva i en kristendom som känns som *liv*? Hur kan vi ge verktyg för en andlighet som kan bli såväl djupandning som andligt modersmål? Det är några frågor vi behöver leva och brottas med – tillsammans.

Bilaga till checklista till FIN

Till Domkapitlet i Stockholms stift

2017 fattade kyrkomötet beslut om nya regler för musikalisk organisation och behörighet i Svenska kyrkan. Det nya regelverket har tagits fram mot bakgrund av förändringar i utbildningen för kyrkomusiker. Vid sidan av de tidigare titlarna organist och kantor tillkom tjänstebeteckningen försteorganist.

Det nya regelverket gäller sedan 2018-06-01 och Domkapitlet i respektive stift har att utforma riktlinjer för stiftet. Riktlinjerna i Stockholms stift innebär bland annat att församlingar med fler än 15 000 kyrkotillhöriga och församlingar som har ett musikliv som är angeläget för fler än den egna församlingens medlemmar ska ha en försteorganist.

Frågan om vad tjänstebeteckningen försteorganist innebär rymmer fortsatt frågetecken. KMR kommer under hösten 2021 att arbeta med frågan för att tydliggöra vad tjänstebeteckningen innebär.

Som framkommer av checklistan till församlingsinstruktionen så har Högalids församling i nuläget inte någon försteorganist. I församlingen tjänstgör tre organister. Samtliga har, utifrån utbildningsnivå, behörighet till tjänstebeteckningen försteorganist. Samtliga har titeln organist, och så önskar församlingen fortsatt att det ska vara. Skälen därtill är flera:

- Oklarhet kring vad tjänstebeteckningen innebär
- Jämlikhet i tjänstebeteckning mellan kyrkomusiker med samma utbildningsnivå
- Antal kyrkotillhöriga i Högalids församling överstiger precis 15 000 och antalet minskar stadigt
- Osäkerhet kring indelningsfrågor där flera församlingar på Södermalm i remissvar angivit en strävan mot samgående 2026

Utöver detta fattade Högalids församling under 2019 ett inriktningsbeslut att renovera Högalidskyrkan. Kyrkan är nu stängd för renovering. Renoveringen innebär en ekonomisk utmaning för församlingen. Församlingen måste, för att alls kunna genomföra renoveringen, öka sina intäkter och minska sina kostnader.

Under innevarande mandatperiod har kyrkoavgiften höjts två gånger för att öka intäkter. Kostnaderna måste minskas på motsvarande sätt, vilket innebär att församlingen står inför stora utmaningar också vad gäller personalförsljningsplanen.

Under hösten 2020 genomfördes en omorganisation där 1,5 tjänst togs bort och församlingen är i nuläget inne i en omorganisation där ytterligare 1,5 tjänst tas bort.

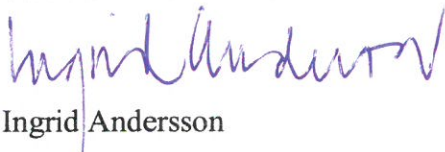
Den musikaliska organisationen är, liksom all annan personalförsljning, en viktig fråga när det kommer till hur församlingen kan minska sina kostnader. Vad vill vi med musiken i församlingen? Vad behöver vi i form av resurser (ekonomiska, musikaliska och personella) för att nå dessa mål?

Församlingsinstruktionen är vägledande i de vägval vi står inför som församling.

Det är inte önskvärt för Högalids församling att hantera frågan om ännu en omorganisation kring musiken i det läge vi nu befinner oss.

Samråd med kyrkomusikerna i församlingen har ägt rum.

Stockholm 2021-05-31

Ingrid Andersson

Kyrkorådets ordförande

Gunilla Lindén

Kyrkoherde